

පුරාණ ලංකාවේ පැවති ආයම් හා ඇදහිලි

ආර්. එ. ගිත්තී ප්‍රසන්සන්
විශේෂවේදී තෙවන වසර
ඉතිහාසය අධ්‍යයන අංශය
කුලෝය විශ්වව්‍යාලය
gith.rubasinghe@gmail.com

සංස්කරණය

මහින්දාගමනයන් සමග ලංකාවේ ප්‍රධාන ආයම බවට බුද්ධාගම පත් විය. නමුත් ප්‍රාග් මෙද්ද යුගයේ දී බුද්ධමට අමතරව ලංකාව තුළ වෙනත් ආයම්, ඇදහිලි හා වියවාස නිඩු බව මූලාශ්‍යවලින් හෙළිවේ. ඇතැම් විට එම ආයම් හා පුද පුරා බුද්ධ දහම කරමටම දුෂ්‍රණු නොවූණ ද එවා ලංකාවේ දේශපාලනික, සංස්කෘතික හා ආගමික ඉතිහාසය හැඩැසුවේ මෙහිලා බෙහෙවින් හේතු වී ඇත.

පැරණි ලංකාවේ පැවති ආයම් හා පුද පුරා පිළිබඳව සහ ඒවා ලංකා සමාජය තුළ කොනෙක් දුරට මුල් බැසගෙන තිබුණේද යන්න පිළිබඳව මෙන්ම එම ආයම් හා පුද පුරා ලංකා සමාජය හැඩැසුවීමේලා කොනෙක් දුරට බලපෑවේ ද යන්න විමසා බැලීම මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වේ. මෙහිදී ක්‍රමවේදය වශයෙන් ප්‍රාථමික මූලාශ්‍ය, ද්විතීය මූලාශ්‍ය සහ පුරාවිද්‍යා මූලාශ්‍ය උපයෝගී කර ගෙන තිබේ.

ලංකාවේ දේශපාලනික, සංස්කෘතික හා ආගමික ඉතිහාසය හැඩැසුවීමේලා බුද්ධ දහමට අමතර වෙනත් ආයම් හා ඇදහිලි බොනෙක්මයක් පැවති බව කිව හැකිය. විශේෂයෙන් ජෙත, පරිභාරක, ආපිවක, බමුණු බලපෑම මෙන්ම හිරි සඳු පිදීම, ලිංග වන්දනය, ජගත් මාතා පිදීම, ශ්‍රවණ්දනය, නාය වන්දනය, මළවුන් පිදීම, වෘක්ෂණ වන්දනය, දේව කොට්ඨාස පිදීම මෙන්ම විවිධ ආයමික උත්සව හා පුද පුරා ද ඒ අතර වේ. මේ ආයම් හා පුද පුරා යම් යම් මට්ටමින් ලාංකිය සමාජය තුළ මුල් බැස ගත් අතර එහි බලපෑම විවිධ මට්ටමින් ලාංකිය සමාජයට ලැබුණි. එම තිසා ලංකාවේ දේශපාලන, සංස්කෘතික, ආයමික ඉතිහාසය හැඩැසුවීම සඳහා මෙම ආයම් හා පුද පුරා නොයෙක් ආකාරයෙන් උපකාරී වූ බව තිසුකවම කිව හැකිය.

ප්‍රමුඛ රජු:- ආයම, වියවාස, පුද පුරා